F75 N5268

ПРОЛЕТАРЕБО ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

ᲙᲝᲛᲔᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲒᲐᲬᲔᲛᲘ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 76 (18318) ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 1 Ა�პᲠᲘᲚᲘ, 1982 ᲬᲔᲚᲘ ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐ�პ.

ᲡᲐᲡᲣᲤᲫᲝ ᲛᲘᲬᲐᲡ!

ᲒᲐᲖᲐᲣᲒᲣᲚᲘᲡ პირველი თვის ბოლო დღეებში საგრძნობლად დათბა. წინა დღეებში მოსული თოვლი ბარში მალე გადნა და სოფლის მშრომელებმა მინდვრებსა და ბაღ-ვენახებს მიაშურეს, ნაზამთრალ მიწას შეეჭიდნენ, უკლიან და პატრონობენ, სასუქებს უმარჯვებენ, რომ მიწას ღალა მოუმატონ.

სკკპ XXVI ყრილობამ სასურსათო პრობლემა, როგორც სამეურნეო, ისე პოლიტიკური თვალსაზრისითაც, მთელი ხუთწლედის ცენტრალურ პრობლემად გამოაცხადა. რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების ვრცელი პროგრამა შეიმუშავა საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობამ; საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმმა კი მან პროგრამის განხორციელების რეალური გზა გვიჩვენა. მაგრამ ეს გზა იოლი როდია, ჩვენ ჯერ კიდევ გვიშლის ხელს უამინდობა. შარშან სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმზე ლ. ი. ბრეჟნევმა ყველასათვის გარკვევით თქვა: „სანამ ვერ ვვისწავლით ᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲐ, ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲜᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲐᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲣᲤᲝᲠ ᲣᲜᲐᲠᲘᲜᲐᲓᲐᲜ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲣᲜᲐᲮᲣᲝᲗ ᲣᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲑᲐᲡ. ᲔᲡ ᲒᲖᲘᲡᲬᲐᲚᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠ ᲩᲐᲢᲔᲚᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗᲔᲚᲘᲗ“. შემდეგ ლ. ი. ბრეჟნევი იქვე დასძენს, თუ რას გულისხმობს სოფლის მეურნეობაში სასუქების — მიწის ამ აუცილებელი საკვების სათანადოდ გამოყენება, რომ საჭიროა მეტი რაოდენობის სასუქების ეფექტიანი გამოყენება, რათა სოფლის მეურნეობა ნაკლებად იყოს დამოკიდებული ამინდზე.

მეთერთმეტე ხუთწლედში, როგორც ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ძირითადი მიმართულებით არის დასახული, სოფლისათვის მინერალური სასუქების მიწოდება გაიზრდება და 1985 წლისათვის 115 მილიონ ტონას მიაღწევს. ამ დიდ საქმეში რუსთაველი ქიმიკოსებიც იტყვიან თავიანთ სიტყვას, მინერალური სასუქების გამოშვება მოიმატებს იმ ვარაუდით, რომ რესპუბლიკის მინდვრებსა და ბაღ-ვენახებში მინდა ეს ხელოვნური „საკვები“ საკმაოდ იყოს.

დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა აქვთ დასახული „საქსოფლქიმიის“ გაერთიანების მუშაკებს. მათ უნდა გაზარდონ აგროქიმიური სამსახურის როლი და მნიშვნელობა, მკვეთრად შეამცირონ სასუქების დანაკარგები გადაზიდვისა და შენახვის დროს, მიაღწიონ მინერალური სასუქების, კირიანი მასალების, მცენარეთა დაცვის საშუალებების ეფექტიან გამოყენებას. რესპუბლიკური გაერთიანების საპატენი ვალია რაიონული გაერთიანებების ყოველ მუშაკს ჰქონდეს კონკრეტული დავალება.

რესპუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ბოლო ცნობების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ზოგიერთი გაერთიანება დაკისრებულ მოვალეობას კარგად არმთავს თავს. ამაზე მეტყველებს ციფრები. მინერალური და ორგანული საკვებით საშემდგომო ნათესების განოყიერების საქმე ურიგოდ როდი მიმდინარეობს ბოლნისის, ქარელის, კასპის, საგარეჯოსა და ყვარლის რაიონებში. მაგრამ ამას ვერ ვიტყვით ახმეტის, დუშეთის, ოთხი ნყაროს, დმანისის, თიანეთის რაიონებსა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქზე. ახეთელებს საშემდგომო კულტურები 4.500 ჰექტარზე უთესიათ, სასუქები კი ᲛᲘᲦᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ 2.790 ჰექტარზეა შეტანილი. თეთრწყაროელებმა 9.200 ჰექტარიდან მხოლოდ 3.312 ჰექტარი გაანოყიერეს. მდგომარეობა სრულიად არ არის დამაკმაყოფილებელი დმანისისა და თიანეთის რაიონებში. დმანისში საშემდგომო მარცვლეული კულტურების ნათესებში მინერალური და ორგანული სასუქების შეტანის დავალება შესრულებულია 7 პროცენტით, ხოლო თიანეთისაში — 19 პროცენტით. ამ რაიონების საზოგადოებრივ მეურნეობათა ხელმძღვანელები და აგროქიმიური სამსახურის მუშაკები უმინდობის გამო თავს ვერ იმარლებენ, რადგან სასუქების შეტანა თოვლიანობის დროსაც შეიძლება და სასარგებლოა.

უფრო უარესი მდგომარეობაა ორგანული სასუქების გამოყენების საქმეში. ახლა ყველამ კარგად იცის, რომ ფერმისა და მინდვრის კავშირი ორმხრივ სასარგებლოა. იქ, სადაც ორგანულ სასუქებს კარგად იყენებენ, მინდვრის მოსავლიანობაც ბარაქიანია. მარცვლეულის უნდა მოსავლის მიღებით კი ფერმებს უზრუნველყოფენ როგორც უხეში, ისე წენიანი და კომბინირებული საკვებით. ეს ანბანური ჭეშმარიტება კარგად იციან ასპინძის, გორის, გარდაბნის, მცხეთის, სამტრედიის, ვანის, მახარაძის, ჩხოროწყუს, ნალენჯიხის რაიონებისა და აფხაზეთის ასსრ საზოგადოებრივ მეურნეობებში. გორის რაიონში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით მინდვრად ორგანული სასუქების შეტანის დავალება 147 პროცენტით შესრულდა. 12.580 ტონის ნაცვლად შეტანილია 18.467 ტონა სასუქი. სიღნაღელებმა წელს შარშანდელთან შედარებით დავალება 115 პროცენტით შეასრულეს, მცხეთელებმა — 197 პროცენტით, ნალენჯიხელებმა — 201 პროცენტით, ჩხოროწყუელებმა — 221 პროცენტით, მახარაძელებმა — 104 პროცენტით.

ამას წინათ, მეცხოველეობის ფერმების დათვალიერების დროს, აღმოჩნდა, რომ ბევრი კოლმეურნეობისა თუ საბჭოთა მეურნეობის ფერმები, რომ იტყვიან, ყელამდე ნაკელშია ჩაფლული, მინდვრად მის გატანაზე კი ნაკლებად ინუბებენ თავს. ზუგდიდის რაიონის ორულეს რძის საწარმოს 823 სული მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი ჰყავს. აქ ნაკელსაცავი ააშენეს და 9 ათასი ტონა ორგანული სასუქი დააგროვეს, მაგრამ, იმის გამო, რომ ნაკელსაცავი უგერგილოდ არის აშენებული, ფერმას კი ნაკელის ამოსაღები და მინდვრად გასატანი ტექნიკა არა აქვს, ორგანული სასუქი სიმინდის ნათესებში ვერ შეაქვთ. ამას საკალაო შედეგი მოჰყვა. ორულეში შარშანწინ 170 ჰექტარზე ეფესათ სიმინდი და საშუალოდ ჰექტარზე 12 ცენტნერი მარცვალი მიიღეს, შარშან კი 2,2 ცენტნერი.

უკანასკნელ ხანს 23 რაიონში, იმის გამო, რომ მემინდვრეები არ იცავენ თესლბრუნვის წესებს, არ უკლიან ნათესებს აგროწესების დაცვით და არღვევენ მინის გაპატივებისა და რნყვის რეჟიმს, შემცირდა მარცვლეულის ჰექტარობრივი მოსავლიანობა. მათ შორის არის ისეთი რაიონებიც, რომლებსაც მარცვლეულის წარმოებაში განსახღვრული ადგილი უჭირავთ. სიღნაღის რაიონის საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა მარცვლეულის წარმოების მეათე ხუთწლიანი გეგმის შესრულებას დააკლეს 78,7 ათასი ტონა, საგარეჯოსამ — 73 ათასი ტონა, ლაგოდეხისამ — 46.4 ათასი ტონა, ნალჩიკამ — 31,9 ათასი ტონა, ზუგდიდისა ზონისამ — 24,7 ათასი ტონა, აფხაზეთის ასსრ მეურნეობებმა — 60,9 ათასი ტონა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისამ — 27,4 ათასი ტონა. ამ ციფრებმა აქ ჩამოთვლილი რაიონების, ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების ხელმძღვანელები უნდა დაფიქროს, მათ უნდა იზრუნონ ნაკლის გამოსასწორებლად.

პრაქტიკა გვარწმუნებს, რომ იქ, სადაც პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოები დღენიადაგ ზრუნავენ „სოფლქიმიის“ გაერთიანებების ტექნიკური აღჭურვისათვის, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების აგროქიმიური მომსახურების ადგილების სწავლების გაუმჯობესებისათვის, ქიმიზაციის საშუალებებთა გამოყენების ეფექტიანობა მატულობს. ამის მაგალითია ბაბაში, მახარაძის, ცხაკაიას, მარნეულის რაიონების პარტიული ორგანიზაციების გამოცდილება. აქ ქიმიზაციის სამსახური მაღალ დონეზეა დაყენებული. აღსანიშნავია ისიც, რომ ამ რაიონებში მინერალურ სასუქებთან ერთად მიზნობრივად იყენებენ ორგანულ სასუქებსაც. სწორედ ამიტომ არის, რომ მარცვლეულის წარმოებაში მათ კარგ შედეგებს მიაღწიეს.

ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოები ყურადღებით უნდა გაერკვნენ, თუ რა მდგომარეობაშია ქიმიზაციის სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა „სოფლქიმიის“ ყოველ სანარმოო გაერთიანებაში, კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში. ამასთან ფერმებიდან რეგულარულად, თავის დროზე უნდა გავიტანოთ ორგანული სასუქი მინდვრად.

ᲒᲐᲖᲐᲣᲒᲣᲚᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ, ᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲐᲜᲘ ᲞᲚᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲠᲔᲠᲘᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲙᲐᲤᲘᲚᲘ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲛᲝᲚᲐ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲑᲐᲦᲘᲡ ᲛᲔᲛᲪᲔᲜᲐᲠᲔᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲓᲐᲚᲐᲚᲐ ᲛᲝᲛᲣᲛᲐᲢᲝᲜ.

ᲡᲙᲙᲞ XXVI ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐᲛ ᲡᲐᲡᲣᲠᲡᲐᲗᲝ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲐᲛᲔᲣᲠᲜᲝ, ᲘᲡᲔ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲗᲕᲐᲚᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘᲗᲐᲪ, ᲛᲗᲚᲘᲡ ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲓᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐᲓ ᲒᲐᲛᲝᲐᲪᲮᲐᲓᲐ. ᲠᲡᲣᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲘᲡ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲕᲠᲪᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝ�გᲠᲐᲛᲐ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ XXVI ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐᲛ; ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲜᲝᲛᲑᲠᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲛᲐ კი ᲛᲐᲜ ᲞᲠᲝ�გᲠᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲣᲠᲘ ᲒᲖᲐ ᲒᲕᲘᲩᲕᲜᲔᲐ. ᲛᲐ�გᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲒᲖᲐ ᲘᲝᲚᲘ ᲠᲝᲓᲘᲐ, ᲩᲕᲔᲜ ᲯᲔᲠ ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲒᲕᲘᲨᲚᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘ ᲣᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲑᲐᲡ. ᲨᲐᲠᲨᲐᲜ ᲩᲕᲔᲜ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲕᲘᲜᲐᲮᲝᲗ ᲣᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲑᲐᲡ. ᲔᲡ ᲒᲖᲘᲡᲬᲐᲚᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠ ᲩᲐᲢᲔᲚᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗᲔᲚᲘᲗ“. შემდეგ ლ. ი. ბრეჟნევი იქვე დასძენს, თუ რას გულისხმობს სოფლის მეურნეობაში სასუქების — მიწის ამ აუცილებელი საკვების სათანადოდ გამოყენება, რომ საჭიროა მეტი რაოდენობის სასუქების ეფექტიანი გამოყენება, რათა სოფლის მეურნეობა ნაკლებად იყოს დამოკიდებული ამინდზე.

მეთერთმეტე ხუთწლედში, როგორც ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ძირითადი მიმართულებით არის დასახული, სოფლისათვის მინერალური სასუქების მიწოდება გაიზრდება და 1985 წლისათვის 115 მილიონ ტონას მიაღწევს. ამ დიდ საქმეში რუსთაველი ქიმიკოსებიც იტყვიან თავიანთ სიტყვას, მინერალური სასუქების გამოშვება მოიმატებს იმ ვარაუდით, რომ რესპუბლიკის მინდვრებსა და ბაღ-ვენახებში მინდა ეს ხელოვნური „საკვები“ საკმაოდ იყოს.

დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა აქვთ დასახული „საქსოფლქიმიის“ გაერთიანების მუშაკებს. მათ უნდა გაზარდონ აგროქიმიური სამსახურის როლი და მნიშვნელობა, მკვეთრად შეამცირონ სასუქების დანაკარგები გადაზიდვისა და შენახვის დროს, მიაღწიონ მინერალური სასუქების, კირიანი მასალების, მცენარეთა დაცვის საშუალებების ეფექტიან გამოყენებას. რესპუბლიკური გაერთიანების საპატენი ვალია რაიონული გაერთიანებების ყოველ მუშაკს ჰქონდეს კონკრეტული დავალება.

რესპუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ბოლო ცნობების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ზოგიერთი გაერთიანება დაკისრებულ მოვალეობას კარგად არმთავს თავს. ამაზე მეტყველებს ციფრები. მინერალური და ორგანული საკვებით საშემდგომო ნათესებში განოყიერების საქმე ურიგოდ როდი მიმდინარეობს ბოლნისის, ქარელის, კასპის, საგარეჯოსა და ყვარლის რაიონებში. მაგრამ ამას ვერ ვიტყვით ახმეტის, დუშეთის, ოთხი ნყაროს, დმანისის, თიანეთის რაიონებსა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქზე. ახეთელებს საშემდგომო კულტურები 4.500 ჰექტარზე უთესიათ, სასუქები კი ᲛᲘᲦᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ 2.790 ჰექტარზეა შეტანილი. თეთრწყაროელებმა 9.200 ჰექტარიდან მხოლოდ 3.312 ჰექტარი გაანოყიერეს. მდგომარეობა სრულიად არ არის დამაკმაყოფილებელი დმანისისა და თიანეთის რაიონებში. დმანისში საშემდგომო მარცვლეული კულტურების ნათესებში მინერალური და ორგანული სასუქების შეტანის დავალება შესრულებულია 7 პროცენტით, ხოლო თიანეთისაში — 19 პროცენტით. ამ რაიონების საზოგადოებრივ მეურნეობათა ხელმძღვანელები და აგროქიმიური სამსახურის მუშაკები უმინდობის გამო თავს ვერ იმარლებენ, რადგან სასუქების შეტანა თოვლიანობის დროსაც შეიძლება და სასარგებლოა.

უფრო უარესი მდგომარეობაა ორგანული სასუქების გამოყენების საქმეში. ახლა ყველამ კარგად იცის, რომ ფერმისა და მინდვრის კავშირი ორმხრივ სასარგებლოა. იქ, სადაც ორგანულ სასუქებს კარგად იყენებენ, მინდვრის მოსავლიანობაც ბარაქიანია. მარცვლეულის უნდა მოსავლის მიღებით კი ფერმებს უზრუნველყოფენ როგორც უხეში, ისე წენიანი და კომბინირებული საკვებით. ეს ანბანური ჭეშმარიტება კარგად იციან ასპინძის, გორის, გარდაბნის, მცხეთის, სამტრედიის, ვანის, მახარაძის, ჩხოროწყუს, ნალენჯიხის რაიონებისა და აფხაზეთის ასსრ საზოგადოებრივ მეურნეობებში. გორის რაიონში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით მინდვრად ორგანული სასუქების შეტანის დავალება 147 პროცენტით შესრულდა. 12.580 ტონის ნაცვლად შეტანილია 18.467 ტონა სასუქი. სიღნაღელებმა წელს შარშანდელთან შედარებით დავალება 115 პროცენტით შეასრულეს, მცხეთელებმა — 197 პროცენტით, ნალენჯიხელებმა — 201 პროცენტით, ჩხოროწყუელებმა — 221 პროცენტით, მახარაძელებმა — 104 პროცენტით.

ამას წინათ, მეცხოველეობის ფერმების დათვალიერების დროს, აღმოჩნდა, რომ ბევრი კოლმეურნეობისა თუ საბჭოთა მეურნეობის ფერმები, რომ იტყვიან, ყელამდე ნაკელშია ჩაფლული, მინდვრად მის გატანაზე კი ნაკლებად ინუბებენ თავს. ზუგდიდის რაიონის ორულეს რძის საწარმოს 823 სული მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი ჰყავს. აქ ნაკელსაცავი ააშენეს და 9 ათასი ტონა ორგანული სასუქი დააგროვეს, მაგრამ, იმის გამო, რომ ნაკელსაცავი უგერგილოდ არის აშენებული, ფერმას კი ნაკელის ამოსაღები და მინდვრად გასატანი ტექნიკა არა აქვს, ორგანული სასუქი სიმინდის ნათესებში ვერ შეაქვთ. ამას საკალაო შედეგი მოჰყვა. ორულეში შარშანწინ 170 ჰექტარზე ეფესათ სიმინდი და საშუალოდ ჰექტარზე 12 ცენტნერი მარცვალი მიიღეს, შარშან კი 2,2 ცენტნერი.

უკანასკნელ ხანს 23 რაიონში, იმის გამო, რომ მემინდვრეები არ იცავენ თესლბრუნვის წესებს, არ უკლიან ნათესებს აგროწესების დაცვით და არღვევენ მინის გაპატივებისა და რნყვის რეჟიმს, შემცირდა მარცვლეულის ჰექტარობრივი მოსავლიანობა. მათ შორის არის ისეთი რაიონებიც, რომლებსაც მარცვლეულის წარმოებაში განსახღვრული ადგილი უჭირავთ. სიღნაღის რაიონის საზოგადოებრივმა მეურნეობებმა მარცვლეულის წარმოების მეათე ხუთწლიანი გეგმის შესრულებას დააკლეს 78,7 ათასი ტონა, საგარეჯოსამ — 73 ათასი ტონა, ლაგოდეხისამ — 46.4 ათასი ტონა, ნალჩიკამ — 31,9 ათასი ტონა, ზუგდიდისა ზონისამ — 24,7 ათასი ტონა, აფხაზეთის ასსრ მეურნეობებმა — 60,9 ათასი ტონა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისამ — 27,4 ათასი ტონა. ამ ციფრებმა აქ ჩამოთვლილი რაიონების, ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოების ხელმძღვანელები უნდა დაფიქროს, მათ უნდა იზრუნონ ნაკლის გამოსასწორებლად.

პრაქტიკა გვარწმუნებს, რომ იქ, სადაც პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოები დღენიადაგ ზრუნავენ „სოფლქიმიის“ გაერთიანებების ტექნიკური აღჭურვისათვის, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების აგროქიმიური მომსახურების ადგილების სწავლების გაუმჯობესებისათვის, ქიმიზაციის საშუალებებთა გამოყენების ეფექტიანობა მატულობს. ამის მაგალითია ბაბაში, მახარაძის, ცხაკაიას, მარნეულის რაიონების პარტიული ორგანიზაციების გამოცდილება. აქ ქიმიზაციის სამსახური მაღალ დონეზეა დაყენებული. აღსანიშნავია ისიც, რომ ამ რაიონებში მინერალურ სასუქებთან ერთად მიზნობრივად იყენებენ ორგანულ სასუქებსაც. სწორედ ამიტომ არის, რომ მარცვლეულის წარმოებაში მათ კარგ შედეგებს მიაღწიეს.

ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოები ყურადღებით უნდა გაერკვნენ, თუ რა მდგომარეობაშია ქიმიზაციის სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა „სოფლქიმიის“ ყოველ სანარმოო გაერთიანებაში, კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში. ამასთან ფერმებიდან რეგულარულად, თავის დროზე უნდა გავიტანოთ ორგანული სასუქი მინდვრად.

ᲒᲐᲖᲐᲣᲒᲣᲚᲘᲡ ᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ, ᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲐᲜᲘ ᲞᲚᲐᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲐᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲘᲣᲮᲔᲓᲐᲕᲐᲓ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲣᲚᲘᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲠᲔᲠᲘᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲙᲐᲤᲘᲚᲘ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲛᲝᲚᲐ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲑᲐᲦᲘᲡ ᲛᲔᲛᲪᲔᲜᲐᲠᲔᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐ ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲓᲐᲚᲐᲚᲐ ᲛᲝᲛᲣᲛᲐᲢᲝᲜ.

ᲡᲙᲙᲞ XXVI ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐᲛ ᲡᲐᲡᲣᲠᲡᲐᲗᲝ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐ, ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲡᲐᲛᲔᲣᲠᲜᲝ, ᲘᲡᲔ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲗᲕᲐᲚᲡᲐᲖᲠᲘᲡᲘᲗᲐᲪ, ᲛᲗᲚᲘᲡ ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲓᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐᲓ ᲒᲐᲛᲝᲐᲪᲮᲐᲓᲐ. ᲠᲡᲣᲠᲗᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲘᲡ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ ᲕᲠᲪᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝ�გᲠᲐᲛᲐ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ XXVI ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐᲛ; ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲜᲝᲛᲑᲠᲘᲡ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲛᲐ კი ᲛᲐᲜ ᲞᲠᲝ�გᲠᲐᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲣᲠᲘ ᲒᲖᲐ ᲒᲕᲘᲩᲕᲜᲔᲐ. ᲛᲐ�გᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲒᲖᲐ ᲘᲝᲚᲘ ᲠᲝᲓᲘᲐ, ᲩᲕᲔᲜ ᲯᲔᲠ ᲙᲘᲓᲔᲕ ᲒᲕᲘᲨᲚᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘ ᲣᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲑᲐᲡ. ᲨᲐᲠᲨᲐᲜ ᲩᲕᲔᲜ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲕᲘᲜᲐᲮᲝᲗ ᲣᲐᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲑᲐᲡ. ᲔᲡ ᲒᲖᲘᲡᲬᲐᲚᲘᲡ ᲣᲤᲝᲠ ᲩᲐᲢᲔᲚᲘᲡ ᲠᲔᲐᲚᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗᲔᲚᲘᲗ“. შემდეგ ლ. ი. ბრეჟნევი იქვე დასძენს, თუ რას გულისხმობს სოფლის მეურნეობაში სასუქების — მიწის ამ აუცილებელი საკვების სათანადოდ გამოყენება, რომ საჭიროა მეტი რაოდენობის სასუქების ეფექტიანი გამოყენება, რათა სოფლის მეურნეობა ნაკლებად იყოს დამოკიდებული ამინდზე.

მეთერთმეტე ხუთწლედში, როგორც ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ძირითადი მიმართულებით არის დასახული, სოფლისათვის მინერალური სასუქების მიწოდება გაიზრდება და 1985 წლისათვის 115 მილიონ ტონას მიაღწევს. ამ დიდ საქმეში რუსთაველი ქიმიკოსებიც იტყვიან თავიანთ სიტყვას, მინერალური სასუქების გამოშვება მოიმატებს იმ ვარაუდით, რომ რესპუბლიკის მინდვრებსა და ბაღ-ვენახებში მინდა ეს ხელოვნური „საკვები“ საკმაოდ იყოს.

დიდმნიშვნელოვანი ამოცანა აქვთ დასახული „საქსოფლქიმიის“ გაერთიანების მუშაკებს. მათ უნდა გაზარდონ აგროქიმიური სამსახურის როლი და მნიშვნელობა, მკვეთრად შეამცირონ სასუქების დანაკარგები გადაზიდვისა და შენახვის დროს, მიაღწიონ მინერალური სასუქების, კირიანი მასალების, მცენარეთა დაცვის საშუალებების ეფექტიან გამოყენებას. რესპუბლიკური გაერთიანების საპატენი ვალია რაიონული გაერთიანებების ყოველ მუშაკს ჰქონდეს კონკრეტული დავალება.

რესპუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ბოლო ცნობების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ზოგიერთი გაერთიანება დაკისრებულ მოვალეობას კარგად არმთავს თავს. ამაზე მეტყველებს ციფრები. მინერალური და ორგანული საკვებით საშემდგომო ნათესებში განოყიერების საქმე ურიგოდ როდი მიმდინარეობს ბოლნისის, ქარელის, კასპის, საგარეჯოსა და ყვარლის რაიონებში. მაგრამ ამას ვერ ვიტყვით ახმეტის, დუშეთის, ოთხი ნყაროს, დმანისის, თიანეთის რაიონებსა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქზე. ახეთელებს საშემდგომო კულტურები 4.500 ჰექტარზე უთესიათ, სასუქები კი ᲛᲘᲦᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ 2.790 ჰექტარზეა შეტანილი. თეთრწყაროელებმა 9.200 ჰექტარიდან მხოლოდ 3.312 ჰექტარი გაანოყიერეს. მდგომარეობა სრულიად არ არის დამაკმაყოფილებელი დმანისისა და თიანეთის რაიონებში. დმანისში საშემდგომო მარცვლეული კულტურების ნათესებში მინერალური და ორგანული სასუქების შეტანის დავალება შესრულებულია 7 პროცენტით, ხოლო თიანეთისაში — 19 პროცენტით. ამ რაიონების საზოგადოებრივ მეურნეობათა ხელმძღვანელები და აგროქიმიური სამსახურის მუშაკები უმინდობის გამო თავს ვერ იმარლებენ, რადგან სასუქების შეტანა თოვლიანობის დროსაც შეიძლება და სასარგებლოა.

უფრო უარესი მდგომარეობაა ორგანული სასუქების გამოყენების საქმეში. ახლა ყველამ კარგად იცის, რომ ფერმისა და მინდვრის კავშირი ორმხრივ სასარგებლოა. იქ, სადაც ორგანულ სასუქებს კარგად იყენებენ, მინდვრის მოსავლიანობაც ბარაქიანია. მარცვლეულის უნდა მოსავლის მიღებით კი ფერმებს უზრუნველყოფენ როგორც უხეში, ისე წენიანი და კომბინირებული საკვებით. ეს ანბანური ჭეშმარიტება კარგად იციან ასპინძის, გორის, გარდაბნის, მცხეთის, სამტრედიის, ვანის, მახარაძის, ჩხოროწყუს, ნალენჯიხის რაიონებისა და აფხაზეთის ასსრ საზოგადოებრივ მეურნეობებში. გორის რაიონში შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით მინდვრად ორგანული სასუქების შეტანის დავალება 147 პროცენტით შესრულდა. 12.580 ტონის ნაცვლად შეტანილია 18.467 ტონა სასუქი. სიღნაღელებმა წელს შარშანდელთან შედარებით დავალება 115 პროცენტით

მიღწეული მიჯნა არ არის

ქალაქი დიდი და კეთილნაყოფიერია ის დადებითი გავლენა, რომელიც პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის თაობაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებამ მოიანაწილა საქართველოს და, კერძოდ, აფხაზეთის ასს რესპუბლიკაში საქმის ვითარების ძირეულად გაუჯანსაღებლად გარდაქმნაზე მოახდინა.

ეს ხაზგასმით აღინიშნა პარტიის აფხაზეთის სალოქო კომიტეტის ახლახან გამართულ პლენუმზე, რომელიც განიხილა საკითხი პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ზემოთაღნიშნული დადგენილების მიხედვით პარტიული და სახელმწიფო დისციპლინის განსამტკიცებლად აფხაზეთის საოქო პარტიული ორგანიზაციის მიერ გაწეული მუშაობისა და მისი იმ ამოცანების შესახებ, რომელიც სამართალდადგენილების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების პრობლემას სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებიდან გამომდინარობს.

პლენუმზე მოხსენება გაკეთა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორეს მდივრმა ანდ ანდაღატა, პარტიის აფხაზეთის საოქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ბ. ადლეიბამ.

მომხსენებელმა და კამთის მონაწილეებმა აღნიშნეს, რომ ამ ათი წლის მანძილზე ავტონომიური ოქქის სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში თვალსაჩინო სასიკეთო ცვლილებები მოხდა. სამრეწველო წარმოების მოცულობა 1,9-ჯერ გაიზარდა, დიდი წარმატებებია სოფლის მეურნეობაშიც. კერძოდ, სახელმწიფოსათვის ჩაის ფოთლის მიყიდვა 48 ათასიდან 94,5 ათას ტონამდე გაიზარდა, ხოლო ციტრუსოვანთა ნაყოფისა — 3,3 ათასიდან 68 ათას ტონამდე. 1971 წელთან შედარებით აფხაზეთში ბზადდება ორ-სამჯერ მეტი ხორცი, რძე, კვერცხი და სხვა პროდუქტები. ასეთივე თვალსაჩინო ოვისებრივი ძვრები მოხდა სხვა დარგებშიც.

პლენუმის მონაწილეებმა საქმიანად გააანალიზეს ადგილებზე. საქმის მდგომარეობა, აღნიშნეს, რომ 1981 წელს საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში ავტონომიური რესპუბლიკის გამარჯვება, სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის ღირსეული შეხვედრისათვის ბრძოლაში მიღწეული წარმატებები საოლქო პარტიული ორგანიზაციის იდეურ-პოლიტიკური და ორგანიზატორული მუშაობის ამაღლების შედეგი არის.

ამასთან ერთად პლენუმზე ითქვა, რომ სოციალისტური კანონიერებისა და მართლწესრიგის განმტკიცების, შრომითის კოლექტივებში ჯანსაღი მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის შექმნის საქმეში ჯერ კიდევ ყველაფერი არ არის გაკეთებული.

კვლავ დაბალია აფხაზეთის ასსრ სამინისტროებისა და უწყებების როლი შრომის დისციპლინის განმტკიცებისა და სოციალისტური საკუთრების დატაცების წინააღმდეგ ბრძოლაში. მარშან სამუშაო დროის სხვადასხვაგვარი დანაკარგების შედეგად ავტონომიური რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობამ ვერ გამოუშვა 7.900 ათასი მანეთის პროდუქცია. დატაცების შედეგად შარშან აფხაზეთის სახალხო მეურნეობას 146 ათასი მანეთის ზარალი მიადგა. ეს ჯერ კიდევ არ არის აღმოფხვრილი ისეთი სამარცხვინო ფაქტები, როგორიც სპეკულაცია და მექრთამეობაა. საკმაოდ ხშირია მიწათსარგებლობისა და ინდივიდუალური ბინათმშენებლობის საქმეში კანონიერების უხეში დარღვევის შემთხვევები. ამასთან დაკავშირებით, აღინიშნა პლენუმზე, საქართველოს აღმინისტრაციული ორგანოების ბრძოლა ხელ შეუწყობს ამის, რომ აფხაზეთში გაძლიერდეს ბრძოლა პარტიული და სახელმწიფო დისციპლინის განმტკიცებისათვის, პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის ბიუროს, ცალკეული კომიტეტის ბიუროს, ტერიტორიული კომიტეტის ბიუროს მეთაე წოლისათვის დაკავშირებით საბჭოთა საქართველოს კომუნისტებისადმი, ყველა მშრომელისადმი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წერილის მოთხოვნათა შესახებ.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობენენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ადმინისტრაციული ორგანოების განყოფილების გამგე ნ. სხვაია და საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა მინისტრი გ. გეგეჭკორი.

ი. გოგბეჩია,
„კომუნისტის“ საქ. კორ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის შესახებ

როგორც ჩვენს მკითხველებს 24 თებერვლის მოწონავე წერილში ვამცნებდოდით, ვიწყებთ საუბარს ახალი, პერსპექტიული პროფესიებისა და სპეციალობების შესახებ. საუბარში მონაწილეობას მიიღებენ განვითარებადი დარგების სპეციალისტები, უმაღლესი სასწავლებლების კათედრათა გამგეები, ფაკულტეტების დეკანები. ამ რუბრიკით გამოქვეყნებული წერილები ცხოვრების ახალარეზზე გამოსახულელად გამზადებულ ახალგაზრდას მრავალ საინტერესო ინფორმაციას მიაწვდის, რაც დაეხმარება ამოირჩიოს ისეთი საქმიანობა, რომელიც მაქსიმალურად გამოავლენს მის უნარსა და შესაძლებლობებს და ამით დიდ სარგებლობას მოუტანს თავის ქვეყანასა და საზოგადოებას.

საუბარს იწყებენ საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მუშაები.

ელექტროტექნიკა პროგრესის სამსახურში

პროფესიათა გზაჯვარედინი

პროფესია, მომავალი საქმიანობა ადამიანმა ყმაწვილობის წლებიდანვე უნდა ამოირჩიოს. ეს საშვალო სკოლის ერთ-ერთი მთავარი საზრუნავია, რაშიც სკოლას აქტიურ დახმარებას უნდა უწევდნენ სკოლისგარეშე აღზრდელობითი დაწესებულებები და უმაღლესი სასწავლებლები. უმაღლესი სასწავლებლების ცალკეული ფაკულტეტებისა და მაპროფილებელი კათედრების სამეფო მუშაობას, სკოლებში საუბრებისა და უმაღლეს სასწავლებლებში ღია კარის დღეების მაღალორგანიზებულ და მიზანსწრაფულ მოწყობას შეუძლია უდიდესი როლი შეასრულოს ახალგაზრდობის სწორი პროფესიული ორიენტაციის საქმეში. ცხადია, ასეთი მუშაობა კიდეც წარმოებს, მაგრამ პრაქტიკამ დაგვაწერწმუნა, რომ ეს საკმარისი არ არის, ალბათ, ამით უნდა აიხსნას, რომ ზოგიერთი „ბოდიო“ ქვეყენ სპეციალობაზე ერთ საკონკურსო ადგილზე განცხადება შეიქმნა 8-10 აბიტურიენტს, ხოლო ისეთ სპეციალობებზე, რომელთა განვითარებაზეც დამოკიდებულია სახალხო მეურნეობის ტექნიკური პროგრესი, ერთ საკონკურსო ადგილზე განცხადებათა 2-3-ს არ აღემატება. ასეთებს საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში მიეკუთვნება ელექტროტექნიკური პროფილის სპეციალობანი. და ეს ხდება მაშინ, როდესაც XX საუკუნის მეორე ნახევარში სახალხო მეურნეობის მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი ცალმა მთავარ მამოძრავებელ ფაქტორს ელექტრონული ტექნიკისა და ელექტრომექანიკის დაჩქარებული განვითარება წარმოადგენს.

თუ ამ ოცდახუთიოდე წლის წინათ ჩვენს რესპუბლიკაში არ არსებობდა არც ერთი სოლიდური ელექტროტექნიკური საწარმო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულება, 1958-61 წლებში რესპუბლიკაში შეიქმნა 25-მდე ელექტროტექნიკური ქარხანა: თბილისში, ქუთაისში, ფოთში, სოხუმში, გორში, ცხინვალში, ახალციხეში, ზორაპანსა და გელათში. ამავე წლებში ჩაეყარა საფუძველი მძლავრი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრების შექმნას.

დღეისათვის რესპუბლიკაში ელექტრული პროფილის რამდენიმე ათეული ქარხანა, მსხვილი სამეცნიერო-საწარმო გაერთიანება და კვლევითი ინსტიტუტია. ბევრი მათგანი მაღალკვალიფიკაციური კადრების ნაკლებობას განიცდიდნ. ზოგიერთი ელექტროტექნიკური ქარხანა დღესაც მოძველებული პროდუქციით რომ მუშაობს და ცუდი მაჩვენებლები აქვს, არსებითად მაღალი კვალიფიკაციის ინჟინერ-ელექტრიკოსთა ნაკლებობით არის გამოწვეული.

1974 წელს საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში შეიქმნა ელექტრომექანიკისა და ელექტრონიკის სპეციალობებზე ფაკულტეტი, რომელსაც დაეკვალა ელექტროტექნიკური მრეწველობისთვის ელექტრონული ტექნიკისა და ელექტრომექანიკური ინჟინერების ინჟინერთა კადრების მომზადება. ფაკულტეტზე ორი მაპროფილებელი კათედრა (ტექნიკური ელექტრონიკისა და ელექტროული მანქანების) და ოთხი სპეციალობაა (სამრეწველო ელექტრონიკა, ელექტრული მანქანები, ელექტროული აპარატები და ელექტროსიზოლაციო და საკაბელო ტექნიკა).

ყმაწვილები, აბიტურიენტები უკეთ რომ გიგრძვნენ ამ სპეციალობებში, მოდით, ცალ-ცალკე დავთანასაოთოთ ისინი და რამდენიმე სიტყვით აღვნიშნოთ მიღწეული, ფაკულტეტის მაპროფილებელმა კათედრებმა რომ მოიპოვეს სპეციალისტების მომზადების საქმეში.

ტექნიკური ელექტრონიკის კათედრაზე ორი სპეციალობაა: **„სამრეწველო ელექტრონიკა“** და **„ელექტროსიზოლაციო და საკაბელო ტექნიკა“.** კათედრა ამზადებს ელექტროინჟინრებს და ინჟინერ-ელექტრიკოსებს.

თანამედროვე მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მთავარი დამახასიათებელი ნიშანია ელექტრონული მოწყობილობათა გამოყენების სფეროს სწრაფი გაფართოება.

ერთი მხრივ, ელექტრონული ტექნიკა უზრუნველყოფს მეცნიერების აღტეურვას უახლესი ტექნიკური ფიზიკური მოვლენების საიდუმლოებაში ჩასაწვდომად. მეორე მხრივ, ელექტრონიკა, როგორც მეცნიერების განვითარება (ფიზიკური ელექტრონიკა) მასტიმულირებელი ფაქტორია ელექტრონული ტექნიკის განვითარების საქმეში.

სპეციალობა „სამრეწველო ელექტრონიკა“ ფართო პროფილის კონსტრუქციების წარმოების ტექნოლოგია, ელექტრული მანქანების, ტრანსფორმატორების, ელექტრული აპარატების იზოლაციის დაპროექტება და გამოყენება, სადენებისა და კაბელების კონსტრუირება და ტესტოვნდება. ამგვარი სამუშაოები დღეს წარმოებს რესპუბლიკის 15 მსხვილ გაერთიანებასა და საწარმოში, 4 სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტში, „საქართველოენერგოში“ საელექტროტექნიკო სამსახურში და სხვაგან.

ელექტრული მანქანების კათედრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის უძველეს კათედრათა რიცხვს განეკუთვნება. მისი ორგანიზატორი და პირველი გამგე პროფესორი ს. ყირკუსალიშვილი (ყირკუსალი) სამართლიანად ითვლება საქართველოში ელექტრული წვეთის ნოვატორად და ინჟინერ-სპეციალისტების დიდ მოამაგედ. კათედრაზე ორი სპეციალობაა — **„ელექტრული მანქანები“** და **„ელექტრული აპარატები“.**

თანამედროვე ელექტროენერგეტიკული სისტემა (ენერგეტიკურ ელექტროსადგურებში ელექტროენერგიის წარმოების, მოხმარების ადგილებზე გადაცემის, -მოხმარებელთა შორის განაწილებისა და მოხმარების რთულ კომპლექსს წარმოადგენს. ელექტროენერგეტიკული სისტემის ცალკეული კვანძების ძირითადი ელემენტები კი ელექტრული მანქანები და ტრანსფორმატორებია.

დღეკანდელი საზოგადოებრივი ცხოვრება წარმოუდგენელია ელექტრული ენერგიის გარეშე, რომელიც მიიღება ცენტრალურ ელექტროსადგურებში დადგმული ხუმბალარი გენერატორებიდან. ასევე წარმოუდგენელია დღევანდელი ნებისმიერი წარმოება, ტრანსპორტი და ყოფა-ცხოვრება სფერო ელექტრული მანქანების გამოყენების გარეშე. ელექტრომანქანათმშენებლობის განვითარების ბოლო ეტაპისათვის დამახასიათებელია ელექტრული მანქანების უწყვეტი მართვის პრინციპზე გადასვლა საწარმოო პროცესების სიჩქარეთა გაზრდის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, მოითხოვს ავტომატიკის ფართოდ დანერგვას. ამ მიზნით შექმნილია მთელი რიგი სპეციალური დანიშნულების ნაკეთობები (ელექტრული სიმძლეავრის მაძიერ სიმძლეავრის მანქანები, მაძილიერებები, მართვადი ძრავები, სელსინები, ტაქოგენერატორები და სხვა. დიდი პერსპექტივები ისახება ხაზოვანი ძრავების გამოყენების საქმეში.

ელექტრული მანქანების კათედრამ ჩვენს სახალხო მეურნეობას მოუტანა მრავალი ასეული სპეციალისტი. ბევრმა მათგანმა დიდი წვლილი შეიტანა სამეფო ელექტრომანქანათმშენებლობის წინსვლის საქმეში. ახლა, როდესაც ჩვენს რესპუბლიკაში შექმნილია მძლავრი საწარმოო ბაზა რამდენიმე თეული ქარხნის, საკონსტრუქტორო ბიუროსა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების სახით, კიდევ უფრო მეტი პერსპექტივები ისახება ახალგაზრდა სპეციალისტების წინაშე.

ელექტრულ აპარატებს ამ ბოლო წლებში ფართოდ იყენებენ სახალხო მეურნეობის მრავალ დარგში. მათ გარეშე წარმოუდგენელია ნებისმიერი ელექტროტექნიკური დანადგარი, ტექნოლოგიური ხაზები, ავტომატური სისტემები და სხვა. უკანასკნელ ხანს, ნახევარგამტარი ტექნიკის მძლავრ განვითარებასთან დაკავშირებით, შესაძლებელი გახდა ნახევარგამტარული ხელსაწყობების ფართო გამოყენება აპარატშენებლობაში, რამაც მძლავრი ბიძგი მისცა სრულიად ახალი და ერთეულები ტიპის აპარატების შექმნის საქმეს.

1975 წელს, გთვალისწინებულ იქნა სახალხო მეურნეობის მზარდი მოთხოვნები ელექტრული აპარატების სპეციალისტის კადრებზე და ელექტრული მანქანების კათედრასთან გაიხსნა ელექტრული აპარატების სპეციალობა.

რესპუბლიკაში არის ელექტრული აპარატების წარმოების მძლავრი ბაზა თბილისის ელექტროაპარატის“ გაერთიანების სახით, რომელიც დიდად არის დაინტერესებული ახალგაზრდა მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მიზიდვით. წარმოებისათვის ეფექტიანი დახმარების გაწევის მიზნით და ინჟინერთა კადრების ეკონომად მომზადებისათვის გასულ წელს ამ გაერთიანების ბაზაზე შეიქმნა ელექტრული მანქანების კათედრის ფილიალი. გაერთიანებამ კათედრას გადასცა ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვილი სალექციო აუდიტორია, სასწავლო სანელოსნო-ლაბორატორია და სადაბლომო გეგმარების კაბინეტები.

ელექტრომექანიკის და ელექტროხიანის ფაკულტეტის პროფესორ-მასწავლებლები დიდ და მრავალფეროვან სამეცნიერო მუშაობას ეწევიან სტუდენტებთან ერთად. ორივე მაპროფილებელ კათედრასთან არსებობს ასპირანტურა, პერსპექტიული ახალგაზრდა სპეციალისტები მიზნობრივი ასპირანტურაშიც იგზავნებიან მოსკოვის, ლენინგრადისა და კიევის უმაღლეს სასწავლებლება და სამეცნიერო-კვლევითს დაწესებულებებში.

ფაკულტეტზე ორი დარგობრივი სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიაა, ახლა ყალიბდება სტუდენტთა ორი საკონსტრუქტორო ბიუო. კათედრები დარგობრივ ლაბორატორიებთან ერთად ყოველწლიურად ასრულებენ 600 ათასამდე მანეთის სამეცნიერო-კვლევითს სამუშაოებს სამეფო ხელშეკრულების ფორმით. ფაკულტეტის კათედრებს და დაგობრივ ლაბორატორიებს შემოქმედებითი კავშირი აქვთ მსხვილ აკადემიურ და დარგობრივ სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტებთან (მოსკოვის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი „ქვანტი“, გაერთიანება „ბოსკოვკაბელი“, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხელსაწყოთმშენებლობის სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუო, გაერთიანება „ანალიზნელსაწყო“ და სხვ).

ყოველწლიურად ფაკულტეტის სამეცნიერო თემატიკის შესრულებაში მონაწილეობს 150-ზე მეტი სტუდენტი, აქედან 100-ზე მეტი სტუდენტი ფულადი ანაზღაურებით. სტუდენტის ყოველგვარი პრობები აქვთ, შექმნილი იმისათვის, რომ ადრეულ პეროიდშივე ჩამოყალიბდნ მეცნიერული კვლევის საფუძვლის. ამიტომ წლითიწლობით იზრდება ამ სტუდენტთა რიცხვი, რომლებიც ვეცნიერული სტატიების და გამოგონებათა ავტორები და თანაავტორები, საკავშირო და რესპუბლიკური კონკურსების ლაურეატები ხდებიან. ასეთ სტუდენტებს კათედრებზე და დარგობრივ ლაბორატორიებში ტოვებენ სამეცნიერო მუშაობის გასაგრძელებლად.

ფაკულტეტის მრავალი კურსდამთავრებული დღეს დიდი წარმატებით ეწევა ნაყოფიერ მუშაობას რესპუბლიკის სხვადასხვა სამეცნიერო-კვლევითს ინსტიტუტში. ბევრმა მათგანმა სამეცნიერო ხარისხი მოიპოვა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესაბამისად ამჟამად ჩვენს რესპუბლიკაში უპირატესად ვითარდება მაძალათმშენებლობა, ელექტრონაგენერატორებისა, ელექტროტექნიკა, რადიოტექნიკა, ელექტრონული ტექნიკა, ხელსაწყოთმშენებლობა და სხვ. დარგები. რაც ფაკულტეტს ახალი ამოცანების წინაშე აყენებს. უნდა ამაღლდეს ფაკულტეტის მიერ გამოშვებული სპეციალისტების მომზადების დონე. მაპროფილებელ კათედრებთან უნდა გაიხსნას ახალი სპეციალობებიები სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებათა გათვალისწინებით. კერძოდ, უკვე მიმდინარეობს საორგანიზაციო სამუშაოები სამეფოდ ელექტრონული - ელექტრიკის სპეციალობის შესაქმნელად.

წარმოებისთან მჭიდრო კავშირი, მიზანდასახული შრომა და სწავლა ანის ამს სწორნდარი, რომ მომავალში ფაკულტეტის მიერ გამოშვებული ახალგაზრდა სპეციალისტები უკეთ იქნებიან მომზადებული როგორც თეორიულად, ასევე პრაქტიკულადაც.

ბ. ფლეიბუაძე,
დოცენტი, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ელექტრომექანიკისა და ელექტრონიკის ფაკულტეტის დეკანი.

ფაქტები □ მოვლენები □ კომენტარი □ გამოხმაურება

საკავშირო და ახალი ამბების სააგენტოს კორესპონდენტები გვაგზავნიან

31 მარტი

ᲓᲦᲔᲚᲝᲖᲔᲛᲘ ᲗᲐᲕᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲘᲗᲐᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. **შეერთებულ შტატებში სულ უფრო იზრდება ომის მოწინააღმდეგეთა მოძრაობა, რომლის მონაწილეები ადმინისტრაციას მოუწოდებენ დაადგეს გონივრულ პოზიციას განიარაღების შესახებ მოლაპარაკების საკითხში.** ამავე დროს თავისი გამონათქვამებით ამ ეშეიც კი არ დატოვა ომის თაობაზე, თუ რა არის ამ დარგში ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკის დედაარსი.

პრეზიდენტის მრჩეველმა განაცხადა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციამ უნდა „გარდაქმნას და აალორძინოს ეროვნული თავდაცვა“.

მან თქვა, რომ ამერიკის სამხედრო ძალიერების გადიდება ვითომდა მიანიშნებს სსრ კავშირს შეიარაღების შემცირების „სტიმულს“. თავის მხრივ, ამერიკის შეერთებული შტატებიც მზად იქნება საამისოდ, ოღონდ, როგორც მიზმა თქვა, არა ვაშინგტონის „სახიანი“ პოზიციებიდან. ამასთანავე მან განმარტა, რომ შეერთებულ შტატებს განზრახული აქვს განამტკიცოს როგორც სტრატეგიული, ისე ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალები, ვითომდა მთელი მსოფლიოს მშვიდობისა და სტაბილურობის შენარჩუნების ინტერესებისათვის.

● ᲒᲕᲘᲜᲔᲐ-ᲑᲘᲡᲐᲣ

ᲣᲐᲠᲧᲝᲤᲔᲜ ᲛᲝᲜᲐᲭᲝᲠᲡ

ᲑᲘᲡᲐᲣ. **გვინეა-ბისაუს რესპუბლიკის რევოლუციური საბჭოს თავმჯდომარემ ჟ. ვიეირამ მკაცრად დაგმო დასავლეთის პროპაგანდის პროფოკაციული კამპანია, რომელიც ეორს ყრის, თითქოსდა ქვეყანაში მომზადდაოდეს სახელმწიფო გადატრიალების ცდა.**

დედაქალაქის პარტიული კომიტეტებისა და საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებთან შეხვედრაზე გამოსულებისას სახელმწიფოს მეთაურმა აღნიშნა, რომ გვინეელი ხალხის მტრები მზანია ძირი გამოუთხარონ ეროვნულ ერთიანობას, შეღლი ჩამოგდონ ქვეყანაში მცხოვრებ ეთნიკურ ჯგუფებს შორის. დასავლელ დეზინფორმატორები ცდილობენ დედაჩვენონ გვინეა-ბისაუს ხალხს არეულ ეზოდან „ხანძარსაწინააღმდეგო“ ღონისძიებანი, ხოლო მეორე მხრივ კი, რეიგანის ადმინისტრაცია ცდილობს „ბოსს მოიყვანოს“ მოკავშირენი და ისინი თავისა პოლიტიკის რიგითს სტატისტებად აქციოს.

უკანასკნელ პერიოდში თეთრ სახლს განსაკუთრებით საბჭოთა კავშირ-დასავლეთ ევროპის ეკონომიკური კონტაქტების გაფილერება აღიზიანებს. მას შემდეგ, რაც ბონმა და პარიზმა ყურად არ იღეს ოკეანისგადმელთა რჩევა-დარიგება, გაფრთხილება და ცუდად შენიშნეთო შეეპარაც კი და ხელი მოაწერეს ორი სისტემის ეკონომიკურ ურთიერთობაში ყველაზე გარანდიოზულ „გაზ-მილების“ კონტრაქტს, ოფიციალურმა ვაშინგტონმა და ამერიკის მემარჯვენე პრესამ „გამოიტირა“ დასავლეთი ევროპა როგორც საბჭოთა „ეკონომიკური ბაფანგის მსხვერპლი“. 1984 წლის დამლევს მწყობრში ჩადგება გაზსადენი და ყოველწლიურად საფრანგეთი მიიღებს 8 მილიარდ კუბურ მეტრ გაზს, დასავლეთ გერმანია — 10,5 მილიარდს, იტალია — 8,5 მილიარდს და ა. შ. ვაშინგტონის გაფრთხილებაზე, საბჭოთა კავშირმა, შეიძლება გაზსადენი მომავალში პოლიტიკური მიზნებით გამოიყენოსო, ევროპიდან შვედიდან უპასუხეს, რომ კონტრაქტი ორივე მხარისათვის ერონთანად ხელსაყრელია და საბჭოთა კავშირმა წლების მანძილზე უკვე დიმკვიდრა პატიოსანი და კეთილსინდისიერი პარტნორის რეპუტაცია. საბჭოთა პროფკავშირების XVII ყრილობაზე ამხანაგმა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა ამომწურავად დაახასიათა ეკონომიკური კონტაქტების საკითხებისადმი მოკავშირეთა მიდგომა.

მაინც რა მნიშვნელობა აქვს საბჭოთა გაზს დასავლეთ ევროპასთვის? ევროპელი პრესის მონაცემებით, 1980 წელს დასავლეთ ევროპის ენერგეტიკულ ბალანსში ნავთობი შეადგენდა 51,3 პროცენტს, ხოლო ბუნებრივი გაზი — 14,7 პროცენტს. დასავლეთ გერმანელი კომპანია „რურგაზის“ მონაცემებით, საუკუნის დამლევისათვის ნავთობის ხვედრითი წილი შემცირდება 35,1 პროცენტამდე, ხოლო გაზისა კი გაიზრდება 16,2 პროცენტამდე. ეს ციფრები, უბრალოდ ყოვლისა, ასაბუს დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოთა გადაწყვეტილებას შეასუსტონ ნავთობის იმპორტზე თავიანთი დამოკიდებულება. ნავთობის იმპორტის საკითხში კი ასეთი სურათია — იმავე საფრანგეთმა გასულ წელს 102 მილიონი ტონა ნავთობი დაბარჯა და აქედან 100 მილიონი ტონა იმპორტირებული იყო. დაახლოებით ანალოგიური მდგომარეობა აქვთ სხვა ევროპელებსაც. ყოველივე ამას ის გარემოებაც ემატება, რომ ზემოხსენებული დამლაგი შეუძლიათ. ამ თვალსაზრისით საინტერესო მასალას გვაძლევს „მეერიული ეუერნალს „ფორრუნს“ ინიციატივით მოწყობილი „მრგვალი მაგიდა“ დასავლეთ გერმანიის წამყვანი ბიზნესმენებისა და მეცნიერების მონაწილეობით. აი, რა განაცხადა ამ შეხვედრაზე საგარეო-პოლიტიკურ პრობლემათა შემსწავლელი საზოგადოების კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორმა ალბერტ ბინდერ:

„ᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲐᲓ ᲒᲕᲡᲣᲠᲡ ᲩᲕᲔᲜ, ᲠᲝᲛ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ. ᲐᲛᲘᲢᲝᲛ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲓᲔᲗ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ ᲓᲐ ᲐᲠ ᲐᲙᲝᲠᲓᲘᲝᲜ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲘ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ.

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲘᲗᲐᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲔᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ „ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲮᲠᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ“.

ᲐᲠᲘᲖᲝᲜᲐ. **ᲙᲕᲔᲧᲜᲣᲚᲘ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲗᲐ ᲠᲘᲒᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲐᲨᲘ ᲛᲧᲝᲤᲝ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲦᲬᲔᲕᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.** ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. **ᲙᲕᲔᲧᲜᲣᲚᲘ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡᲛᲐᲒᲐᲠᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.** ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. **ᲒᲐᲜᲘᲐᲠᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲠᲗᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.**

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. **ᲙᲕᲔᲧᲜᲣᲚᲘ ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲠᲒᲘᲡᲛᲐᲒᲐᲠᲘ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲡᲐᲠᲒᲔᲑᲚᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.** ᲛᲘᲗᲘᲜᲒᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲐ.

ᲛᲐᲠᲘᲚᲝᲜᲓᲝ. **ᲒᲐᲜᲘᲐᲠᲐᲦᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲛᲘᲡᲐᲠᲗᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა ამბ. მიხეილ ივანეს ძე **ბუსიგინი** დანიშნა სსრ კავშირის ხეტყის, ცელულოზა-ქაღალდისა და ხისდამამშავებელი მრეწველობის მინისტრად.

ქრონიკა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დანიშნა ამბ. **ი. გ. სატიაშვილი** საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა სამინისტროს ეკონომიკურ უფროსად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომუნისტური აღზრდის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომუნისტური აღზრდის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოსოფიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიოლოგიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბოტანიკის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზოოლოგიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ანატომიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკური გეოგრაფიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური გეოგრაფიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური თეორიის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ანალიზის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური კიბერნეტიკის კათედრის ასისტენტად.

ალექსანდრ ალექსანდრეს ძე ბოჩორიშვილი საქართველოს სსრ სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ინფორმაცი

დღევანდელი ნომრის სტუმარი

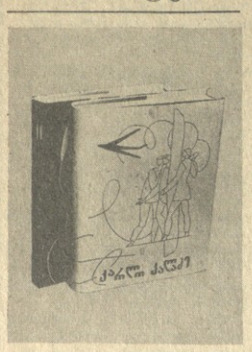

„მაშ, კიდევ ერთხელ გამიზავზულდი!"

აი, კაცი — გაუტეხელი. თავისი ცხოვრების მანძილზე სიხარულიც ბევრი უნახავს და სიკვნეც. მაგრამ ძირნმრავე ბევრი აგემა მუხთალმა ნუთისოფელმა... მაინც მხნედ ხვდება სამოდამეთხუთმეტე გაზაფხულს კარლო კალაძე — მხცოვანი ქართველი პოეტი.

— ბედს არ უნდა შეურიგდე, უნდა ერკინო ცხოვრებას. აი, რაგომ არის ჩემთვის უსაყვარლესი ნიკოლოზ ბარათაშვილის პოეზია, მისი მრწამსი, მისი სინათლე... ბევრი რამ გადავიტანე, პოეზია მაინც დარჩა ცხოვრების მიზნად. აი, ნახეთ სრულიად ახალი ლექსი, ჩემს ამ დღეებში გამოსულ ორტომეულში რომ შეეიტანე: „ვიღიმი, თუნდაც ატყდეს კამათი, მჯერა ფიც-ვერცხლი კვლავაც ამისა: ვიტყვი, მე ვარ და ჩემი ნაბადი, გამოეტეხეთ ბნელი ღამისა! ცის ელვამ ციხის ქვა ჩაარღვია, გაცვდა ფარ-ხმალი, გაცვდა ჩაფხუტი — დღეო, სიცოცხლეც ხომ ამას ჰქვია — მაშ, ერთხელ კიდევ გამიზაფხულდი!"

...პოეტის სამუშაო ოთახის კედლებს ამშვენებს ლადო გუდიაშვილისა და დავით კაკაბაძის, ლევან ცუცქირიძისა და თენგიზ მირზაშვილის, რობერტ სტურუას და ვახტანგ ონიანის ფერწერული ტილოები, ირაკლი ონიაურისა და კობა გურულის ოქრომჭედლობა, და, რაღა თქმა უნდა უძვირფასესი განძეული — მეუღლის თამარ აბაკელიას და ვაჟიშვილის — ადრე წასული ნიჭიერი მოქანდაკის გულდა კალაძის ნამუშევრები.

— გამიგია, რომ თქვენც არ ხატავდით ურიგოდ, პატივცემულო კარლო...

— მე მოყვარული დავრჩი ბოლომდე. კი, ვხატავდი, მაგრამ, როგორც ყოველ საქმეში, მხატვრობაშიც პროფესიონალიზმია საჭირო, ისე, სხვათა შორის, რას გახდები. მე მაინც პოეზიას გავყევი...

დედა ყოფილა ლექსისა და სიმღერის მოყვარული, პირველი მუშა-ქალი სამტრედიის ძაფსაღები ფაბრიკისა. შვილთან ერთად შეუსწავლია ანბანი და შემდეგ წერილებს აგზავნინებდა შორეულ ჩრდილოეთში გადასახლებულ მეუღლესთან. თანდათან ბარათები ლექსებად დაუწერია შვილს მამისთვის და ასე მინდობია ქართული სიტყვის ძალასა და სილამაზეს.

— მამაჩემი რაოდენ კალაძე კი პროფესიონალი რევოლუციონერი და საკმაოდ ცნობილი ჟურნალისტი იყო. ახლო ურთიერთობა ჰქონდა იმ გამოჩენილ ადამიანებთან, უკეთესი მერმისისათვის ბრძოლას რომ სწირავდნენ თავს. ალბათ, საინტერესო იქნება თქვენთვის: გაზეთი „კომუნისტის" დაარსებისთანავე მამაჩემი მისი სარედაქციო კოლეგიის წევრი იყო, აქტიურად მონაწილეობდა სარედაქციო საქმიანობაში. მან დაუბეჭდა პირველი ნაწარმოებები ბევრ, შემდეგ უკვე სახელმოხვეჭილ მწერალს.

— თუ არ ვცდები, მგონი, თქვენც, არა?

— არა, მამას არ დაუბეჭდია, მამია ორანელაშვილმა დაბეჭდა 23 ივნისის ნომერში. დღესაც საამაყოდ მაქვს, რომ ქართველ პოეტთაგან ერთ-ერთი პირველი, მე დავიბეჭდე „კომუნისტში".

შემდეგ უკვე ხშირად ვიბეჭდებოდი „ახალგაზრდა ლენინელში", „სპარტაკში". გავბედე და ჰოემაც დავწერე „ოცდაორი ათასი" — კომკავშირელთა საქმიანობას ეძღვნებოდა.

ამონაწერი სხრ კავშირის მწერალთა კავშირისა და ქართული ლიტერატურის საბჭოს მისალმებიდან:

— ნახევარ საუკუნეზე მეტია, რაც თქვენი მგზნებარე ხმა, ხმა პოეტი მოქალაქისა, ინტერნაციონალისტისა ახარებს თქვენი ნიჭის ჭეშმარიტ თაყვანისმცემლებს და მათ გულში სამშობლოსა და ხალხის სიყვარულის მაღალ გრძნობებს აღვიძებს.

თქვენ რევოლუციურ-ბოლშევიკურ ოჯახში აღიზარდეთ და კიდევაც ამღერეთ მისი დიდებული ტრადიციები ლექსებში, ჰოემა „მამაში", რომელიც ფესანიშნავად თარგმნა რუსულ ენაზე თქვენმა მეგობარმა კ. სიმონოვმა. თქვენს ნაწარმოებებს სიყვარულით თარგმნიდნენ მხატვრული სიტყვის ოსტატები ნ. ტიხონოვი, ბ. პასტერნაკი, ნ. ზაბოლოცკი, პ. ანტოკოლსკი და სხვები.

ინტერპიუდან, რომელიც თბილისში უკანასკნელად ყოფნის დროს ჩაწერეთ ირაკლი სიმიონოვს და შემდეგ აღარ დაბეჭდილა:

— კარლო კალაძის პოეზიაში ძალუმად იგრძნობა მშობლიური ენის სიყვარული, ჩვენი დღეების მჩქეფარება. ეს არის ფიქრები ადამიანისა, თავისი ხალხის ფიქრებს რომ გადაესაკვა, აუმღერებია მისი ნარსული, მისი დღეგანდელობა და მომავლის დიდი იმედით აავსებულა. ნაწარმოებში ხომ ავტორი იგრძნობა უპირველესად. ლექსების უმრავლესობა საოცრად „ამხელს" კარლო კალაძეს და მას წარმოგვიდგენს სიცოცხლისა და მეგობრობის მოყვარულს, შუბლგახსნილსა და ოპტიმისტს.

— პატივცემულო კარლო, თქვენ რამდენიმე ცხობილი დრამატული ნაწარმოების ავტორიც ბრძანდებით.

— დიახ, რუსთაველისა და მარჯანიშვილის თეატრში სხვადასხვა დროს ჩემი შვიდი პიესა დაიდგა. ესენი იყო „როგორ", „ხატიჯე", „სახლი მტკვრის პირას" და ა. შ. ხომ წარმოგიდგენიათ: 18-19 წლის ყმაწვილი თეატრის დირექტორად ნამიყვანა კოტე მარჯანიშვილმა.. ეჰ, რა დღეები იყო!..

კარლო კალაძის ბევრი ლექსი სიმღერად იქცა, ხალხმა მეიყვარა შრომისა თუ ლხინის ჟამს.

— არ დავფარავ, მიხარია, რომ ზოგიერთი ჩემი ლირიკული ლექსი პოპულარულ სიმღერად იქცა. ეჭვს და წუხილს ღიმილი მიწდა მოერიოს — თავაღებული როდი დავდიოდი ჩემს მიწა-წყალზე, დროისა და ხალხის ნაკვალევს მეც ვამჩნევდი, მეც ვხატავდი, და ჩემი საკარეთველოც თუ იგივეა, რაც ჩემი დროის დიდი სინამდვილე — და თუ ამ ქართულს თავისი ხვედრითი ძალა აქვს, — რაღაცნაირად საკუთარი სიცოცხლე და სიყვარულიც დამიხატავს... რადგან ყოველი მხატვრული ნაწარმოები რაგინდ ეპიკური თხრობისათვის იყოს განზომილი — მაინც ლირიკაა...

— საინტერესოა თქვენი აზრი ქართულ სიმღერაზე...

— აბა, ვინ არ ეთაყვანება მის პარმონიასა და პოლიფონიას. და მაინც გამორჩეული ბოლო ნაკო სულხანიშვილი, მისი „გუთნური", „სამშობლო ხევსურისა", „დიიგვიანეს"... ამ სიმღერებში ყველაფერია გამხელილი: ტკივილიც და სიხარულიც, ვაკაცობაცა და იმედიც...

• • •

მისი პირველი წიგნი 1926 წელს გამოსულა. შემდეგ, ცხოვრების ყოველ ახალ წელიწადს, თითქმის ყოველთვის, ახალი წიგნით აღნიშნავდა. პირველი დიდი აღიარება კარლო კალაძეს ფერეიდნელი ქართველებისადმი მიძღვნილმა ლექსმა და პოემა „უჩარდინმა" მოუტანა. ეს იყო პოეტის პირველი ცდა ცხოვრებაში ღრმად შეჭრისა.

კარლო კალაძის შემოქმედებაზე საუბრისას ყოველთვის გამოპაჭიფენ „მთების ეპოსს" — ოთხნაწილიან სიმფონიური ხასიათის პოემას და „ხერთვისის განთიადებს", რომელშიც ჩვენი ისტორია ისევეა ნაგულისხმევი ერის მაცოცხლებელ ენერგიად, როგორც თვით დღევანდელი ცხოვრების სიახლე. უფრო გვიან კი აუცილებლად უნდა ვახსენოთ „ჩემი დღისა და ღამის წიგნი" — მშვენიერი ლექსებითა და პოემებით.

• • •

ხალხის მსახური ყოველ დაბადების დღეზე, ბუნებრივია, ჯერ განვლილი ცხოვრების გზას გახედავს და იმაზე დაფიქრდება, თუ რა შემატა თავისი არსებობით სოფელ-ქვეყანას, რა ტვირთი აიტანა აღმართზე. პოეტისათვის ასეთი დღეები ხვანლდელზე ფიქრი, უკეთესის შექმნის სურვილი იყო. ასეა სამოცდამეთხუთმეტე გაზაფხულზეც: „თოვლი მოსულა? — ვიმეორებ და უნებურად ვშობ არ მითხრან: დალეთო�elია, დაბერებულა! გაკუკუნდები და იმედიც მაქვს ამ გულისა — თოვლქვეშ ყოველთვის სიჩუმეა გაზაფხულისა...".

3. მარდალეიშვილი.

ROCA DIALOGI GULAXDILIA

მაუურებელმა მოიწონა და გულთან ახლოს მიიტანა საქართველოს ტელევიზიის მრავალი გადაცემა, რომლებშიც შესანიშნავად იგრძნობა დროის მაჯისცემა, მიზნის სიცხადე და მიმართულება, ნათლად არის წარმოჩენილი პარტიის პოლიტიკა და მისგან გამომდინარე ჩვენი ამოცანები.

ასეთი გადაცემები მაყურებელს შეუმჩნეველი არ რჩება და ისინი მოდან ცხოველ ინტერესს იწვევენ.

ამჯერად გვინდა ვისაუბროთ ორ გადაცემაზე, რომლებიც ამ რამდენიმე დღის წინათ ნახა ჩვენმა ტელემაყურებელმა.

პირველყოფილისა, ისინი იმით გამოირჩევი, რომ პირდაპირ იძლევა პასუხს საკითხებზე, რომლებიც დღეს ყოველ ჩვენთაგანს ალელვებს.

ჩვენი სოფლის მეურნეობის აღმავლობისათვის ბოლო ხანს დასახული ღონისძიებები ახლა სწორად განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს. „საქართველოს სს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის და მელიორაციის კომპლექსის მართვის სრულყოფის შესახებ" სანქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით ჭეშმარიტად ახალი ეტაპი დაიწყო რესპუბლიკის ცხოვრებაში. აბაშისა და შემდგომ მახარაძის რაიონების გამოცდილება, რომ რაიონის სოფლის მეურნეობის მართვის გაერთიანებას კოლმეურნეობებთან და საბჭოთა მეურნეობებთან ერთად დაქვემდებარებოდა მათი დამხმარე სხვა უწყებების საწარმოები, მთელი რესპუბლიკის კუთვნილება გახდა. საქართველოს სს რესპუბლიკა საბჭოთა კავშირში პირველი გადავიდა სოფლის მეურნეობის მართვის ამ ახალ მეთოდზე და, ბუნებრივია, როგორც რესპუბლიკაში, ისე მის ფარგლებს გარეთაც დიდი დაინტერესება გამოიწვია.

ამიტომ საგსებით დროულად მიუძღვნა საქართველოს ტელევიზიამ ამ საკითხს საგანგებო გადაცემა ციკლიდან „სტუდია-დიალოგი". ამჯერად ფართო აუდიტორიის წინაშე წარდგნენ საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მინისტრი გ. მგელაძე და საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ა. სანებლიძე.

გადაცემაში, რომელიც სულ ორმოცდაათ წუთს გაგრძელდა, ტელემაყურებელმა ამომწურავ პასუხი მიიღო ყველა იმ საკითხზე, რომლებიც კონკრეტულად უკავშირდება აგროსამრეწველო კომპლექსის მართვის პრობლემებს, ადამიანთა მატერიალური და მორალური სტიმულირების მეთოდს, იმ ამოცანებს, სოფლის მეურნეობის განვითარების თანამედროვე ეტაპზე რომ დაისახა.

საუბრისთვის გულდასმით შერჩეულმა საკვანძო შეკითხვებმა, ანაზის ექსპერიმენტის ხელმძღვანელისა და ამჟამად სოფლის მეურნეობის მინისტრის გ. მგელაძისა და ამჟამად სოფლის მეურნეობის საქმიანმა პასუხმა დიალოგს სრული დამაჯერებლობა მიანიჭა და, უეჭველია, ტელემაყურებელს ნათელი წარმოდგენა შეუქმნა რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სრულყოფისა და აღმავლობის უახლოეს პერსპექტივაზე.

გადაცემაში კონკრეტულად იყო ლაპარაკი, იმაზე, რა გზით უნდა გავადიდოთ მარცვლეულის მოსავალი, რა სიახლეთა დანერგვა შეიძლება მევენახეობაში მატერიალური სტიმულირების მეთოდის სრულყოფისათვის, რა წვლილი შეაქვთ მელიორატორებს სოფლის მეურნეობის პროდუქტების სიუჯეტისათვის ბრძოლაში, რაზე მუშაობენ ჰიბრიდ მიწათმოქმედების ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომლები და ა. შ.

ჭეშმარიტად სადღეისო საჭიროროკონ საკითხებია.

ამ დღეებში მაყურებელმა იხილა საქართველოს ტელევიზიის კიდევ ერთი საინტერესო გადაცემა ციკლიდან „გუთნოჭოს გულაზიდ". ნაჩვენები იყო ახალგაზრდობის შეხვედრა ცნობილ ლეონენრი პროგრამის ლაურეატის ნოდარ ფანჯიკიძესთან. რუსთაველის პრემიის ლაურეატის გ. ფანჯიკიძის ნაწარმოებებს დიდი ინტერესით კითხულობენ ჩვენი ქალაშვილები და ჭაბუკები. ამიტომ, ბუნებრივია, საუბარი წარიმართა, როგორც მწერლის ნაწარმოებებიდან, ისე კონკრეტული, ცხოვრებისეული სიტუაციებიდან გამომდინარე პრობლემებზე.

ეს იყო მართლაც გულახდილი საუბარი ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდის საკითხებზე, კონკრეტულად იმაზე, თუ რა როლი ეკისრება რწმენასა და ნდობას ახალგაზრდობის, მისი პიროვნების ჩამოყალიბების საქმეში, როგორ ავაგებ საზოგადოება პიროვნების რწმენაზეშეფუძნული ადამიანის სახით, რას უნდა წარმოადგენდეს სტუდენტისათვის მეცნიერის, პროფესორ-პედაგოგის მორალური სახე.

მწერლის ავტორიტეტს, ბუდეკ ღირსეული ადგილი ეჭირა ჩვენი ახალგაზრდობის, მოზარდი თაობის ცხოვრებაში. ამჯერადაც ბერამ ფანჯიკიძის სტუმრობა, ის ატმოსფერო, რომელიც ამ შეხვედრამ შექმნა, ნოყიერ ნიადაგს იძლეოდა გულახდილობისა და პირდაპირი საუბრისათვის, ბევრი ნაკლისა და ხარვეზის გამოსაშუურებლად. ამიტომ ამ გადაცემაში მარტო სატელევიზიო სტუდიაში მიწვეული ახალგაზრდები. როდი მონაწილეობდნენ, ეს იყო მწერლთან მთელი რესპუბლიკის ქალაშვილებისა და ჭაბუკების გულახდილი საუბარიც.

ეს ტელეგადაცემები შესანიშნავად უპასუხებს დღევანდელ მოთხოვნებს, კიდევ უფრო განამტკიცებს საქართველოს ტელევიზიის ავტორიტეტს, მის მაღალ დანიშნულებას — იყოს პროპაგანდისტიც და მასების ორგანიზატორიც კომუნისტური მშენებლობის გამარჯვებისათვის ბრძოლაში.

ნ. ჯაველიძე.

სატელევიზიო გადაცემების მაღალი დანიშნულება

ნოდარ ფუფაძის გმირები ქვეყნის სცენაზე

ამ დღეებში თეატრალური ლენინგრადი გაეკნო ლენინური პრემიის ლაურეატის ნოდარ ფუფაძის „ეროვნული ფიქრი". ამ მოთხრობის მიხედვით დადგმული სპექტაკლი მაყურებელს უჩვენა ლენინური კომკავშირის სახელობის თეატრმა. საინტერესო ფორმით არის წარმოდგენილი ომამდელი თბილისის ცხოვრების სურათები.

სპექტაკლი დადგა ვ. ტაკეიმ. ცნობილი მსახიობებთან ერთად როლებს ასრულებენ ისინიც, ვინც პირველ ნაბიჯებს დგამს ცეკვაზე. ნოდარ ფუფაძის ნაწარმოებები, საქართველოს კულტურის სამინისტროს მონაცემებით, ქვეყნის თხუთმეტზე მეტ ქალაქში ფფმბა. წინათ კუბინბეგის ფრამატული თეატრის სცენაზე დაიდგა სპექტაკლი „მარადისობის კანონი" ამავე სახელწოდების რომანის მიხედვით. ეს სპექტაკლი წარმოდგენილი იქნება ავსტრიულ ბარნაულისა და ირაკლიანის დრამატულ თეატრებში, სადაც სპექტაკლის დასადგმელად მიწვეული არიან რეჟისორები დ. ცისკარიშვილი და ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ბ. ეორანია. (საინფორმაციო).

• •

„საბჭოთა ხელოვნება" № 3

გამოვიდა ჟურნალ „საბჭოთა ხელოვნების" მორიგი, მესამე ნომერი.

ჟურნალის რედაქცია მიესალმება საქართველოს ლენინური კომკავშირის XXXII ყრილობას ამ მნიშვნელოვანი მოვლენისადმი მიძღვნილი მოწინავე წერილით. ნომერში ძირითადად გამოქვეყნებულია ახალგაზრდა ავტორთა მასალები თანამოკალეზე.

„საბჭოთა მუსიკის ჰუმანური პათოსი" — ასე ჰქვია ჟურნალში გამოქვეყნებულ ბ. ორეოლიკის წერილს. კინოსტუდია „ქართული ფილმის" გაერთიანება „დებიუტის" შემოქმედებითს ნაბიჯებზეა საუბარი ზ. აბაშიძის წერილში „პირველი ნაბიჯები". რუბრიკით „შემოქმედებითი პორტრეტები". ნომერში დაბეჭდილია ნ. არველაძის წერილი „დიდ გზაზე".

მკითხველი ჟურნალში გაეცნობა აგრეთვე ე. ოკუჯავას, ლ. ფიფერიას, მ. გეგიას, თ. მუშკუდიანის, ვ. ბეგიაშვილის, ნ. გურაბანიძის, ნ. ყელეტის, ო. შალამბერიძის, ვ. ხიდაშელის და სხვათა წერილებს ქართული ხელოვნების სხვადასხვა საკითხზე.

• •

ᲘᲣᲕᲘᲐᲗᲘ ᲨᲔᲛᲗᲮᲕᲔᲕᲐ

ᲝᲜᲘ. (საკ. კორ.). უწერის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობის მაკიეთ-ხიდეშლების განყოფილების ძიძოველეობის ფერმაში იშვიათი შემთხვევა მოხდა. მწველავ სულიკო ხიდეშელისთვის მინენილმა ძროხამ ორი ხბო მოიგო.

ტყუბის ცალები თანაბარი წონისანი არიან და ნორმალურად იზრდებიან. მთ გაძლიერებული მეთვალყურეობა დაიწესეს.

ᲐᲛᲘᲜᲓᲘ

ᲭᲐᲛᲘ ᲧᲕᲐᲕᲘᲚᲝᲑᲘᲡ

ᲩᲕᲔᲜᲘᲗ აპრილის დადგომა ნამდვილი გაზაფხულის მოძრძანებას ვეუწყებს. ეს არის ბუნების გაფურჩქვნისა და სოფლის მეურნეობის სამუშაოთა ინტენსიურად განაღების დრო.

საქართველოს ტერიტორიაზე ჰაერის საშუალო თვიური ტემპერატურა აპრილში მარტთან შედარებით 3-6 გრადუსით მაღალია, დაბლობ რაიონებში მერყეობს 8-13 გრადუსის ფარგლებში, მთებში — 6_დან 9 გრადუსამდე. მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ ცალკეულ წლებში ი ნორმისაგან მკვეთრად განსხვავდება ხოლმე. უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში ყველაზე ცივი აპრილი იყო 1974 და 1978 წლებში, ხოლო ყველაზე თბილი — 1975 წელს.

ტემპერატურის ამსოლუტური ხშირად იტყვიან: ქვასაცით ცივაო. არ არის მართალი. ქვები დღისით მიღებულ სითბოს ღამით ვაძლევენ. ამ დროს სითბო გაცილებით საჭიროა. მაგრამ სად ქვები და სად ყვავილები? საქმე ის არის, რომ ყვავილები კიდევ უფრო ხარბად ნთქავენ მზის სითბოს, შემდეგ კი გვიდღეანან ბევრ საკეთილ, ი?ვიათ სილამაზესა და დიდებულ სურნელს, უსაზღვრო სიხარულსა და ბედნიერებას, და კიდევ... სითბოს. მისხალ-მისხალ, დიდი რუდუნებით აგროვებენ ყვავილები ბეგს შორის შემორჩენილი თოვლის უკანასკნელი ლაქები.

დათბა. მზემ ტყისპირები, ველ-მინდვრები სულ ერთიანად გაანრო. ფუხეშ მოშრალივ მუხის ყავისფერი ფოთლები ზარშანდელ მწვანე ზაფხულსა და ნარინგისფერ შემოდგომაზე გვეჩურჩულებიან. დიდი ხანი აღარ უწერიათ მათ აქ ყოფნა. მალე ტყვიისფერ ცას ელვის გველები დასერავენ, დაიქუხებს მაისის მეხი და, ანაზდეულ, ჩქეფით წამოვა ნიაღვარი. წაილეკება მარშანდელი ნაყვალეები, ფაფუნდებიან ბუნების მწვანე ფაფუნამები — ნორჩი ბალახი, მაგრამ ეს მაისში, ახლა კი...

მაღდარ აპრილს დღეში ცხრა პარასკევი აქვს, ვინ მოთვლის, ალაოინდან მწუხრამდე რამდენჯერ იცვლის ამინდს. მასობრივად ამოყვეს თავი გაზაფხულის პირველყვავილებმა. უკმაყოფილოდ შეირხა მუხის ბებერი ფოთოლი. ვინ გამეგო და ფაარდეი მოხუცის უდრტვინველი ფაუდრეოდა? ეს ანლადგაღვიძებული ენძელა შესდგომია ფოთლის მომამშანებულ კიდეს. სრულიად ნახსა და უსუსურ ნორჩ ყვავილს კადნერად მიუბჯენია თავი ფოთლისთვის, იგი სულ უფრო ზემოთ სწევს ტყის ძველ ხალიჩას. გადატრიალდა ბოლოს და ბოლოს მუხის ფოთოლი, გადაიფურცლა ზამთრის წოგის ბოლო ფურცელი. ამაყად წამოიმართა მასზე ენძელა — გაზაფხულის გულადი მზეგრავი. მედიდურად ასწია თავი ზემოთ პატარა ყვავილმა. ლურჯი თვალებით გაბედულად შეაცქერდა შეუფოთლავ ტყეში მიმობნეულ მზის ათინათინებულ სხივებს.

ᲛᲐᲠᲢᲘ ცისფერია, აპრილი — ლურჯი. ლურჯი — მოლურჯო გუბე-ტბორებით, ლურჯი — იებითა და ცისთვალებით — გაზაფხულის ამ კეთილი თვალებით.

და ტყეც, სხვისთვეი, აყურული, უჩრდილო, იღიმება, ქლიავისფერ იბინდება ლურჯი შორეთით. პირველი წვიმით განბანილია ტანწერწეტა ნიფლნარი. გზებზე ვერცხლურობს ანტიკური სასახლეთა სვეტებივით ჩამოსხმული მათი დიდებული ზრონი. ბოლმა პირქუშად ჩამოქანდეთა ხეებს შორის შემორჩენილი თოვლის უკანასკნელი ლაქები.

ᲛᲐᲠᲢᲘ-აპრილის ცივ მთვარიან ღამეებში გამოცვმული სითბოთი ყვავილები აჩქარებენ გაზაფხულის მოსვლას. ეს პოეტური ფანტაზიის ნაყოფი არ გეგონოთ. მეცნიერები მკაცრი ლოგიკის ხალხია. ხანგრძლივი დაკვირვების შემდეგ სწორედ ისინი მივიდნენ ასეთ დასკვნამდე. ჩრდილოეთის როდოდენდრონები ჩვენებურ ალუბები მოყვავილე დეკის ახლო მონათესავე მცენარეებია. გარკვეული ოდენობით თურმე ისინი მარტოლაც აგროვებენ მზის ენერგიას, შემდეგ კი დღე-ღამის ცივ მონაკვეთში ასხივებენ მას.

ნუთუ ჩვენს ნახსა და გაგებულ ენძელასაც ასეთი მაგიურ ძალა აქვს? ვინ იცის... ერთი კი უდავოა, ბუნებაში თითქოს გაზაფხულის სუნთქვა არც კი იგრძნობა, მორცხვი და სუსტი ენძელა უტიფრად არღვევს თოვლის ჭქელ საფარს, არღვევს და დღის სინათლეზე გამოპყავს ლურჯი აპრილის დამამშვენებელი მთელი გუნდი პირველყვავილებისა, ია, ყოჩივარდა, ღვინა, ცისთვალა, თეთრყვავილა, ყაზახა, ფუტრისულა და, ვინ მოთვლის კიდევ რამდენი სხვა. ბევრი მათგანი ადრე გაზაფხულზე აშშვენებს დედაბუნებას. ამ დროს ჯერ კიდევ არ შეუკრავთ ხეებს ქოროვდა, ტყეს თავგეშმბათი, არც ხეხილს გამოუფეთქავს ყვავილთა ნამქერი.

მზემ გაზაფხულზე მიწა გააბო
და გაანილა იამ თვალები...
ყოჩივარდებმა შემოირბინეს
ჩვენი სამშობლოს ტყე და ბალები...

ბუნებისადმი რა მოწიწებითა და მადლიერებას გრძნობით არის განმსჭვალული ანა კალანდაძის ეს სტრიქონები. გაზაფხულის ეშეშარიტი მეხოტბე თავის ლამაზ ლექსს გაზაფხულის ტყის პირველ ყვავილებს უძღვნის.

...მარტი ცისფერია, აპრილი — ლურჯი. ლურჯი — უსასრულოდ ლაჟვარდოვანი ცით, ლურჯი იებითა და ცისთვალებით — გაზაფხულის ამ ლამაზი თვალებით. გაბედულად შესცქერიან ისინი მზის ვარვარა დისკოს, თვალთა და ნეკერჩხლთა წვიფელ დასადამამდე მოსულ კვირტებს და ამტომაც თვით მთებშიც, უძირო ხევებსა თუ ჭალეწრეულებშიც ზეწარანთა სულ უფრო ხეელი სიფრიფანა ღა გამქვირვალე ხდება თოვლის საფარის ბოლო ხალები.

არნ. ბეგეშკორი.

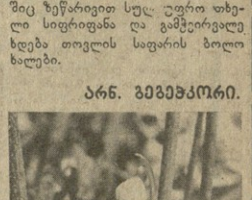

ᲞᲣᲠᲯᲘ ᲐᲞᲠᲘᲚᲘ

ᲒᲐᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘᲡ ᲡᲣᲠᲐᲗᲘ

ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ «ᲝᲥᲠᲝ» ᲠᲝᲚᲘᲐ

გაზეთ „პრავდის" 29 მარტის ნომერში სათაურით „მთავარი „ოქრო" როდია" დაიბეჭდა ს. ტოკარევის სტატია, რომელშიც მიმოხილულია ფიგურული ცეკვარაობაში გამოული სეზონის შედეგები. ავტორი გულისტკივილით აღნიშნავს, რომ ამ სპორტის სპორტში წარმოჩენდა რიგი ნაკლოვანებანი და ხარვეზები. ეხება ფიგურული ცეკვარაობის განვითარების შესაძლებლობებს ამერკავკასიის რესპუბლიკებში, იგი წერს: „სოსმენოსა და საქართველოში მოზარდი მეცადინეობენ ერთობ შემცირებული ფართობების მქონე მოედნებზე. და ეს იმ დროს, როცა ამ რესპუბლიკების სპორტმენებზე განსაკუთრებული მსჯელობა უნდა გამართოს, ვინაიდან ეტყობა, რომ კაკალის ქედებს მიღმა ფიგურისტთა ახალი რეზერვები იმალება — ფიგურისტები ტემპერამენტიანი, მგზნებარე, მოკაკმაზე...

სტატიის ავტორი შენიშნავს იმასაც, რომ ქვეყნის მწვრთნელთა კორპუსში არიან საინტერესო და ერთთავად ძიებაში მყოფი პედაგოგები ვ. კუკინსკი ლენინგრადში, გ. ზმიევსკაია ოდესაში, ბ. ეუდლეები ტოკოკვები ტბილისში, ი. ჯაფარიძე თბილისში, რ. აოეთინიანი ერევანში.

„პრავდაში" დასტამბულ წერილში კიდევ მრავალ პრობლემაზეა გამახვილებული ყურადღება, რომელთა გათვალისწინება ჩვენც გვმართებს. ამიტომ „ალა მენენსტარ" კორესპონდენტმ სოხოვა საქართველოს სპორტკომიტეტის თავმჯდომარეს დავთ პერტენავს გამოეთქვა აზრი ჩვენს რესპუბლიკაში ფიგურული ცეკვარაობის განვითარების შესაძლებლობების და, კერძოდ, რის გაკეთებას ამბობენ იმისათვის (ანდა რა გვიშლის ხელს), რომ ამ სახეობის სპორტში ღირსეულად წარმოვიჩინოთ თავი. აი, რა გვითხრა მან:

— წერილის ავტორი მართლაც სამართლიანად მიუთითებს იმ ნაკლოვანებებსა და ხარვეზებზე, რომლებმაც ამ ბოლო ხანს ინიშნა თვი ფიგურულ ცეკვარაობაში. ცხადია, ჩვენმა რესპუბლიკამაც უნდა შეიტანოს თავისი წვლილი ამ სახეობის სპორტის განვითარებაში. სამწუხაროდ, ჯერჯერობით ჩვენი სპორტსმენები ერთიანერთ არასანდაღერად მოეცალნენ ვარჯიშებენ. ერთი სიტყვით, ჩვენს ფიგურისტებს ჯერ კიდევ არ აქვთ წვრთნის შესაფერისი პირობები და ამიტომ მათი ვარჯიშისთვის სხრ კავშირის ფიგურული ცეკვარაობის ნაკლებ საკეთილ ადგილებზეა ორიენტირებული. ეს ეხება ფიგურული ცეკვარაობის შემდგომ განვითარების საკითხი, დავსახეთ შესაბამისი ღონისძიებანი.

და მაინც, ფიგურულ ცეკვარაობაში შესაძლებელი წინსვლა რომ ვიგრძნოთ, საჭიროა უწინარესად ეს ფიგურული ცეკვარაობა შეიტანოს სტანდარტულ, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი სავარჯიშო ბაზა. ამისათვის მოვალენი ვიწოდებენ და ყურადღებასაც ვაქცევ ამ ფენომენზე, ჩვენი ვალია ამ საქმეში მოკავშირეებისთვის გულისხმიერად ვიზრუნოთ. უკვე გადადგმულია პირველი ნაბიჯები: საქართველოს პროფსაბჭოს „გადაწყვეტილებით თბილისში ორგზის ზამთრის სპორტის სასახლე და, რაც მთავარია, პროექტი უკვე შემუშავებულია. ცხადია, ამ დიდი და საშვილიშვილო საქმის ხორცშესხმას გარკვეული დრო დასჭირდება. მეტიცაა ბა არ უნდა იმას, რომ, როცა ეს სასახლე მწყობრში ჩადგება, მუშაობის დიაპაზონიც გაფართოვდება და მოზარდ ფიგურისტთა მომზადების დონეც შესაბამისად ამაღლდება.

• •

18 ᲤᲔᲑᲒᲣᲠᲗᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲔᲛᲖᲐᲕᲠᲔᲑᲐ

სსრ კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა კ. ბესკოვმა განაცხადა, რომ მოსფლიო ჩემპიონატისთვის მზადების პროგრამის შესაბამისად აკადემიური ორი ამხანაგური მატჩი გასამართავად 18 ფეხბურთელი გამემზადება. — ჩვენ 14 აპრილს შეეხვედრები არგენტინის ნაკრებს. არგენტინაში გასამგზავრებელ ფეხბურთელთა სიაში ამჟამად არიან: **მეკარეები** — რენატ დასაევი (მოსკოვის „სპარტაკი") და ვლადიმერ ჩანოი (ყიევის „დინამო"); **მცველები** — ფენგნერ სოლოკოვლაძე, ალეგესანდრე ჩიკაძე, ოლდარ ბიზანიშვილი (სამეფე — თბილისის „დინამო"), ანატოლი ფეტისენკო, სერგეი ბოლოტნიკოვი და სერგეი ბალტაჩა (სამეფე — ყიევის „დინამო"); **ნახევარმცველები** — ლეონიდ ბურიაკი, ანდრია ბალი (ორივე — ყიევის „დინამო"), ხორეენ ოპანესიანი (ერევნის „არარატი"), თენგიზ ბერეზოვი (მოსკოვის „სპარტაკი") და ვიტალი დარასელია (თბილისის „დინამო"); **თავდამსხმელები** — სერგეი ანდრეევი (დონის როსტოვის ასკ), იური გავრილოვი (მოსკოვის „სპარტაკი"), რამაზ შენგელია, დავით ყიფიანი (ორივე — თბილისის „დინამო") და ოლეგ ბლოხინი (ყიევის „დინამო").

რედაქტორი
ბ. ბედიანეიშვილი.

PIRVELI STUMREBI

ᲢᲣᲠᲘᲡᲢᲔᲚᲗᲐ ბაზამ „ოსეთმა" უკვე მიიღო წლევანდელი სეზონის პირველი დამსვენებლები. ესენი არიან მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევის, ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთის, ბალტიის-პირეთის მრრომელები... ბაზაში არის მყუდრო საცხოვრებელი ოთახები, სპორტული მოედნები, საეკურაო ადგილი. დამსვენებლებს საშუალება აქვთ დაათვალიერონ სოძეელის ძეგლები, სხვა ღირსშესანიშნაობანი. და რაც მთავარია, მათ იზიდავს მთის ჯანსაღი ჰაერი, მომაჯადოებელი სილამაზე.

ტურბაზა „ოსეთის" დამსვენებელთა რიცხვი წლითიწლობით იზრდება. შარშან აქ ისვენებდა 17800 კაცი, წელს კი 19000 დამსვენებელს მიიღებენ.

Ჯ. ᲑᲐᲑᲐᲠᲐᲫᲔ,
საქინფორმის კორ.

MEMILIONE MGZAVRI

ᲛᲐᲮᲐᲠᲐᲫᲔ. (საკ. კორ.). ამ ორიოდე წლის წინათ ვ. მახარაძის გალეერ ქუჩებში დამკვიდრდა სატროლეიბუსო მოძრაობა. ამ სახეობის საქალაქო ტრანსპორტმა მგზავრებში დიდი პოპულარობა მოიპოვა.

ესაა ის ტროლეიბუსი უკვე გადაიყვანა მემილიონე მგზავრი. იგი გაბლავთ ქალაქის № 2 საშუალო სკოლის მეთე კლასის მოსწავლე თამრიკო რონინაძეა. ამ მემილიონე ახალგაზრდა მგზავრ გოგონას გადაეცა საბინაო-კომუნალური საწარმოო კომბინატის ტროლეიბუსების სამმართველოს სამახს